CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
JULIANE KOKOTT
prezentate la 22 mai 2007 [1]

I — Introducere

1. Prin prezenta acțiune în anulare, Parlamentul European solicită anularea deciziei Comisiei Comunităților Europene de aprobare a unui proiect referitor la securitatea frontierelor Republicii Filipine ce urmează să fie finanțat prin linia bugetară 19 10 02 din bugetul general al Comunităților Europene (Philippine Border Management Project; nr. ASIA/2004/016-924) (denumită în continuare „decizia atacată"). Comisia a adoptat această decizie în cadrul procedurii de reglementare în vederea aplicării Regulamentului (CEE) nr. 443/92 al Consiliului din 25 februarie 1992 privind asistența financiară și tehnică și cooperarea economică cu țările în curs de dezvoltare din Asia și America Latină [2] (denumit în continuare „Regulamentul nr. 443/92").

2. Parlamentul European apreciază că, prin adoptarea deciziei atacate, Comisia și-a depășit competențele de executare. Decizia atacată are ca obiect lupta împotriva terorismului și a criminalității internaționale; aceasta nu se referă la asistența pentru dezvoltare în sensul Regulamentului nr. 443/92.

II — Cadrul juridic

A — *Regulamentul nr. 443/92*

3. Regulamentul nr. 443/92 are ca obiect cooperarea comunitară cu țările în curs de dezvoltare din Asia și America Latină care nu sunt semnatare ale Convenției de la Lomé și care nu beneficiază de politica de cooperare a Comunității cu țările terțe mediteraneene (denumite în continuare „țări ALA în curs de dezvoltare").

4. Articolul 1 din regulament prevede continuarea și extinderea cooperării Comunității cu țările ALA în curs de dezvoltare. Această

1 — Limba originală: germana.

2 — JO L 52, p. 1, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 807/2003 al Consiliului din 14 aprilie 2003 de adaptare la Decizia 1999/468/CE a dispozițiilor privind comitetele care asistă Comisia în exercitarea atribuțiilor sale de executare prevăzute în actele Consiliului adoptate în conformitate cu procedura de consultare (unanimitate) (JO L 122, p. 36, Ediție specială, 01/vol. 4, p. 160).

cooperare implică asistență financiară și tehnică pentru dezvoltare și cooperare economică. În acest sens, Comunitatea acordă „o importanță majoră promovării drepturilor omului, asistenței pentru procesul de democratizare, precum și bunei guvernări, protecției mediului, liberalizării comerțului și consolidării dimensiunii culturale, prin intermediul unui dialog crescând la nivelul problemelor politice, economice și sociale, desfășurat în interes reciproc”.

5. Articolele 4-6 din Regulamentul nr. 443/92 se referă la asistența financiară și tehnică.

6. În sensul articolului 4, asistența financiară și tehnică este destinată „în primul rând categoriilor celor mai sărace de populație și țărilor celor mai sărace din cele două regiuni […]”.

7. Articolul 5 prevede domeniile de reglementare a asistenței financiare și tehnice și principiile care trebuie respectate în vederea punerii în aplicare a acesteia. De exemplu, articolul 5 primul paragraf prevede că asistența financiară și tehnică acordă „prioritate dezvoltării sectorului rural și ameliorării nivelului de siguranță al alimentelor”. În sensul articolul 5 al șaptelea paragraf, asistența ar trebui să fie alocată, *inter alia*, pentru proiecte specifice destinate democratizării, bunei guvernări și drepturilor omului.

8. Articolul 6 prevede că asistența financiară și tehnică, în special în domeniile enumerate de acesta, se extinde la țări ALA în curs de dezvoltare relativ mai avansate. Unul dintre domeniile vizate este menționat la a cincea liniuță, și anume „consolidarea instituțiilor, în special a autorităților publice”.

9. Articolele 7 și 8 din Regulamentul nr. 443/92 se referă la cooperarea economică.

10. În temeiul articolului 7 primul paragraf, cooperarea economică contribuie „la dezvoltarea țărilor ALA în curs de dezvoltare, oferindu-le sprijin pentru consolidarea capacității lor instituționale, astfel încât să se creeze un mediu mai favorabil investițiilor și dezvoltării și să se profite la maximum de perspectivele deschise de dezvoltarea schimburilor comerciale internaționale, inclusiv a pieței unice europene, și consolidând rolul oamenilor de afaceri, al tehnologiei și al experienței tuturor statelor membre, în special în ceea ce privește sectorul privat și întreprinderile mici și mijlocii”.

11. Conform articolului 8, cooperarea economică include următoarele trei sectoare: în primul rând „îmbunătățirea potențialului științific și tehnologic și a mediului economic, social și cultural în ansamblu, prin intermediul unor programe de formare și prin transfer de experiență”, în al doilea

rând „îmbunătățirea structurii instituționale, care trebuie să fie însoțită de o intensificare a dialogului cu partenerii, pentru a face climatul economic, legislativ, administrativ și social mai favorabil dezvoltării”, și, în al treilea rând, „asistența pentru întreprinderi, de exemplu prin programe de promovare comercială, formare și asistență tehnică, prin stabilirea unor contacte între întreprinderi și prin programe de facilitare a cooperării dintre acestea”.

12. În sensul articolului 14 alineatul (1), proiectele și programele de asistență pentru care finanțarea comunitară depășește 1 milion ECU și toate modificările substanțiale și eventualele depășiri ale proiectelor și programelor aprobate mai mari de 20 % din suma inițial aprobată se adoptă în conformitate cu procedura stabilită la articolul 15 alineatul (3). Articolul 15 alineatul (3) face trimitere la articolele 5 și 7 din Decizia 1999/468/CE [3]. În sensul articolului 14 al doilea paragraf, se respectă aceeași procedură pentru adoptarea actelor necesare pentru a stabili liniile directoare multianuale orientative care se aplică în cazul principalelor țări partenere sau domeniile de cooperare în funcție de temă sau de sector.

13. Conform articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 443/92, Comisia administrează asistența financiară și tehnică și cooperarea economică. În sensul articolul 15 alineatul (2), Comisia este asistată de un comitet.

14. Regulamentul nr. 443/92 a fost abrogat prin Regulamentul (CE) nr. 1905/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 de stabilire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare [4], care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2007. În sensul articolului 39 alineatul (2) prima teză din acest regulament, Regulamentul nr. 443/92 rămâne aplicabil actelor juridice și angajamentelor privind execuția exercițiilor financiare anterioare anului 2007.

III — Cuprinsul deciziei atacate

15. Primul considerent face referire la Rezoluția Consiliului din 22 iulie 2002 în care se subliniază că Uniunea Europeană acordă asistență în beneficiul statelor terțe în vederea îndeplinirii obligațiilor care le revin în temeiul Rezoluției 1373 a Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite prin

3 — Decizia Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei (JO L 184, p. 23, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 159).

4 — JO L 378, p. 41, Ediție specială, 11/vol. 51, p. 232.

intermediul fondurilor provenite din mecanismul de reacție rapidă al UE (Rapid Reaction Mechanism).

16. Al doilea considerent al deciziei face referire la „National Indicative Programme 2002-2004" (programul național orientativ 2000-2004) pentru Republica Filipine, adoptat de Comisie, care acordă prioritate acțiunilor orientate către lupta împotriva terorismului. În continuare, se precizează că intenția Comisiei este de a-și concentra asistența în materie de luptă antiteroristă asupra gestionării frontierelor, în special asupra imigrației, și asupra combaterii finanțării terorismului.

17. În al treilea considerent se menționează că scopul general al proiectului aprobat prin decizie este de a acorda asistență cu privire la punerea în aplicare a Rezoluției 1373 a Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite.

18. Conform celui de al patrulea considerent, scopul proiectului este acela de a contribui, în conformitate cu normele și protocoalele internaționale, la eforturile guvernului filipinez pentru îmbunătățirea securității și a gestionării frontierelor Republicii Filipine.

19. Articolul 1 alineatul (1) din decizie prevede aprobarea proiectului de gestionare a frontierelor filipineze „Philippines Border Management Project" (denumit în continuare „proiectul"), al cărui text este cuprins în anexa la decizia respectivă. Conform articolului 1 alineatul (2), plafonul contribuției Comunității, ce urmează să fie finanțată din linia bugetară 19 10 02 din bugetul general al Comunității pentru anul 2004, este stabilit la o valoare de 4 900 000 de euro.

20. Articolul 2 din decizia atacată se referă la modalitățile de executare și la termenele de plată.

21. Conform descrierii anexate la decizie, proiectul urmărește să susțină autoritățile filipineze în realizarea următoarelor obiective:

— promovarea standardelor internaționale optime pentru gestionarea frontierelor prin verificarea și evaluarea metodelor și a practicilor naționale existente;

— crearea unei rețele informatice sigure pentru schimbul eficient de date specifice serviciilor de informații între autoritățile implicate în gestionarea frontierelor;

— prevenirea circulației de documente de identitate false prin majorarea ratei de depistare și sensibilizarea opiniei publice asupra importanței deținerii de documente de identitate corespunzătoare;

— îmbunătățirea performanțelor personalului de conducere și tehnic responsabil de gestionarea frontierelor, prin activități de formare corespunzătoare.

IV — Contextul deciziei, concluziile părților și procedura

A — *Istoricul litigiului*

22. Decizia atacată a făcut obiectul unei reuniuni desfășurate la 17 și 18 noiembrie 2004 a comitetului de reglementare prevăzut de Regulamentul nr. 443/92. Întrucât anumite state membre au exprimat rezerve privind temeiul juridic ales, decizia nu a fost aprobată în această reuniune, ci s-a trecut la procedura scrisă. Aceasta s-a finalizat la 7 decembrie 2004 printr-un aviz favorabil adoptat cu majoritate calificată. Comisia a adoptat decizia atacată la 21 decembrie 2004.

23. Decizia nu a fost publicată în Jurnalul Oficial. La 14 decembrie 2004, procesul-verbal al reuniunii din 17 și 18 noiembrie 2004 a fost transmis Parlamentului European.

24. Ulterior, doi membri ai Parlamentului European au adresat întrebări scrise Comisiei [5] pentru a afla mai multe informații cu privire la decizia atacată. Comisia a răspuns la aceste întrebări la 14 martie [6] și la 22 aprilie 2005 [7].

25. Prin scrisoarea din 25 mai 2005, Comisia pentru dezvoltare din cadrul Parlamentului European a solicitat Comisiei transmiterea textului deciziei atacate. Comisia susține că a dat curs acestei cereri prin scrisoarea din 22 iunie 2005.

26. Conform afirmațiilor Parlamentului European, acesta nu ar fi primit însă un

5 — Întrebările scrise nr. P-0619/05 ale deputatului Glenys Kinnock și nr. E-0578/05 ale deputatului Gay Mitchell.

6 — A se vedea textul răspunsului la http://www.europarl.europa.eu/omk/sipade3?L=FR&OBJID=119907&LEVEL=3&SAME_LEVEL= 1&NAV=S&LSTDOC=Y.

7 — A se vedea textul răspunsului la http://www.europarl.europa.eu/omk/sipade3?L=FR&OBJID=119233&LEVEL=2&SAME_LEVEL= 1&NAV=S&LSTDOC=Y.

răspuns. Doar ca urmare a unei cereri din 26 august 2005, s-a primit la 9 septembrie 2005 un răspuns la care a fost anexată o copie a deciziei atacate. Prin urmare, Parlamentul European a luat cunoștință pentru prima dată de conținutul deciziei atacate la 9 septembrie 2005.

27. Este cert că în prealabil a existat o corespondență între personalul Parlamentului European și cel al Comisiei referitoare la decizia atacată.

28. La 12 mai 2005, o angajată a Delegației Comisiei la Manila a trimis documente referitoare la proiect către secretariatul Comisiei pentru dezvoltare din cadrul Parlamentului European. Cu toate acestea, nu există un consens între părți cu privire la existența textului deciziei atacate în documentele trimise.

29. La solicitarea unui membru al Serviciului juridic al Parlamentului European, un membru al Serviciului juridic al Comisiei i-a trimis acestuia prin e-mail textul deciziei atacate la 19 iulie 2005. Membrul Serviciului juridic al Parlamentului European a confirmat la 19 iulie 2005, tot prin e-mail, primirea textului.

B — *Concluziile părților și procedura în fața Curții*

30. Prin acțiunea din data de 17 noiembrie 2005, Parlamentul European a solicitat:

— anularea deciziei Comisiei de aprobare a unui proiect referitor la securitatea frontierelor Republicii Filipine (Philippine Border Management Project; nr. ASIA/2004/016-924) ce urmează să fie finanțat prin linia bugetară 19 10 02 din bugetul general al Comunităților Europene, adoptată în temeiul Regulamentului (CEE) nr. 443/92 privind asistența financiară și tehnică și cooperarea economică cu țările în curs de dezvoltare din Asia și America Latină;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

31. Comisia a solicitat:

— respingerea acțiunii ca inadmisibilă sau, în orice caz, ca neîntemeiată și

— pronunțarea asupra cheltuielilor de judecată potrivit legii.

32. Prin Ordonanța președintelui Curții din 28 martie 2006, a fost admisă cererea de intervenție a Regatului Spaniei în susținerea concluziilor Comisiei.

33. În procedura în fața Curții, părțile și-au exprimat pozițiile în scris și verbal; intervenientul a participat la procedura scrisă.

V — Apreciere

A — *Cu privire la admisibilitatea acțiunii*

Termenul de introducere a acțiunii

34. Comisia consideră că acțiunea este inadmisibilă, deoarece nu a fost formulată în termen de două luni de la data la care Parlamentul European a luat cunoștință de decizia atacată.

35. În măsura în care Comisia menționează în același timp că nu contestă inadmisibilitatea, acest aspect nu prezintă relevanță, deoarece respectarea termenului de introducere a acțiunii este de ordine publică și trebuie verificată din oficiu de Curte [8].

36. Conform articolului 230 al cincilea paragraf CE, o acțiune în anulare trebuie formulată în termen de două luni. Termenul de introducere a acțiunii începe să curgă, după caz, de la publicarea actului, de la notificarea acestuia reclamantului sau, în lipsă, de la data la care reclamantul a luat cunoștință de actul respectiv.

37. Decizia atacată nu a fost publicată în Jurnalul Oficial. În sensul articolului 254 alineatul (1) și alineatul (2) CE, nu rezultă nicio obligație de publicare a deciziei atacate. Deoarece Parlamentul European nu are calitatea de destinatar al deciziei atacate, aceasta nu i-a fost comunicată oficial conform articolului 254 alineatul (3). În consecință, termenul de două luni pentru introducerea acțiunii a început să curgă, în speță, de la data la care Parlamentul European a avut efectiv cunoștință de decizia atacată.

38. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant ia cunoștință efectiv de un act din momentul în care obține informații exacte cu privire la conținutul și la motivele actului în cauză [9]. Numai de la această dată are posibilitatea de a exercita în mod util dreptul său de a introduce acțiunea. Cunoașterea unui simplu rezumat al deciziei atacate nu este suficientă pentru exercitarea dreptului de a

8 — A se vedea Hotărârea din 8 mai 1973, Gunnella/Comisia (33/72, Rec., p. 475, punctul 3 și următoarele), Hotărârea din 12 iulie 1984, Moussis/Comisia (227/83, Rec., p. 3133, punctul 12), și Hotărârea din 23 ianuarie 1997, Coen (C-246/95, Rec., p. I-403, punctul 21).

9 — A se vedea numai Hotărârea din 5 martie 1980, Koenecke/Comisia (76/79, Rec., p. 665, punctul 7), și Hotărârea din 6 decembrie 1990, Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie/Comisia (C-180/88, Rec., p. I-4413, punctul 22).

introduce acțiunea, deoarece aceasta trebuie să se refere la textul deciziei în cauză [10].

39. Prin urmare, trebuie stabilită data la care Parlamentul European a luat cunoștință cu exactitate de conținutul și de motivele deciziei atacate, și anume de textul deciziei atacate.

40. Transmiterea raportului de ședință a comitetului de comitologie din 17 și 18 noiembrie 2004 către Parlamentul European nu poate fi considerată luarea la cunoștință a conținutului deciziei. Din acest raport de ședință rezultă că decizia atacată nu a fost încă adoptată, fiind supusă procedurii scrise, deoarece nu s-a ajuns la un acord. Parlamentul European nu a luat cunoștință de decizia atacată prin acest raport de ședință.

41. Textul deciziei atacate a fost incontestabil recepționat de Comisia pentru dezvoltare din cadrul Parlamentului European prin scrisoarea Comisiei din 2 septembrie 2005, primită de Parlamentul European la 9 septembrie 2005. Aceasta este data la care Comisia și, în consecință, Parlamentul European au luat cunoștință de conținutul exact al deciziei. Prin raportare la această dată, Parlamentul European, luând în considerare termenul de zece zile pentru considerente de distanță, în sensul articolului 81 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, a introdus acțiunea în termen la 17 noiembrie 2005.

42. În consecință, inadmisibilitatea acțiunii ca urmare a nerespectării termenului de introducere a acțiunii poate fi acceptată numai dacă s-ar presupune că Parlamentul European a luat cunoștință anterior despre decizie – și anume înainte de 9 septembrie 2005. Niciun argument prezentat de Comisie nu arată că Parlamentul European a luat cunoștință de decizie anterior.

43. Nu se poate face referire la scrisoarea comisarului competent din 22 iunie 2005 adresată Comisiei pentru dezvoltare din cadrul Parlamentului European pentru a stabili dacă Parlamentul European avea cunoștință de decizia atacată înainte de 9 septembrie 2005. În urma contestării de către Parlamentul European, Comisia nu a prezentat dovada că scrisoarea la care ar fi fost anexat textul deciziei ar fi fost primită de către Comisia pentru dezvoltare.

44. De asemenea, ca urmare a lipsei probelor cu privire la recepționare, nu se poate presupune, în speță, că secretariatul Comisiei pentru dezvoltare ar fi primit textul deciziei atacate din partea Delegației Comisiei la Manila încă din data de 12 mai 2005.

10 — A se vedea Hotărârea din 9 ianuarie 1997, Comisia/Sociedade de Curtumes (C-143/95 P, Rec., p. I-1, punctul 32).

În această privință, Parlamentul European contestă că ar fi primit textul deciziei atacate. Comisia nu a prezentat probe nici referitor la această primire.

45. În sfârșit, Parlamentul European nu a luat cunoștință de conținutul deciziei nici în urma comunicării între colaboratorii Serviciului juridic al Comisiei și ai celui al Parlamentului European. Nu se contestă că un colaborator al Parlamentului European a primit în acest context, la 19 iulie 2005, o copie a deciziei atacate. Dacă s-ar presupune că Parlamentul European a luat cunoștință de decizie la această dată, acțiunea formulată ar fi introdusă tardiv.

46. Cu toate acestea, nu se poate presupune că Parlamentul European a luat cunoștință de decizie prin informarea unui colaborator al Serviciului său juridic, deoarece comunicarea respectivă a avut incontestabil un caracter strict informal. Nu se poate prezuma cunoașterea de către Parlamentul European prin intermediul informațiilor obținute informal de unul dintre colaboratorii săi, întrucât nu se poate considera că informațiile obținute informal sunt transmise direct structurilor competente ale Parlamentului European, în special pentru că, astfel cum rezultă din dosar, colaboratorul a presupus că informația urma să fie transmisă și Parlamentului European pe cale oficială.

47. O apreciere diferită a admisibilității acțiunii ar putea fi justificată însă de jurisprudența Curții, conform căreia, independent de data luării la cunoștință efective, o acțiune este considerată ca fiind introdusă tardiv în situația în care persoana care ia cunoștință despre o acțiune care o vizează omite să solicite textul complet într-un termen rezonabil [11].

48. Pentru început, trebuie să se analizeze dacă un astfel de termen în care trebuie introdusă o cerere este aplicabil și pentru o instituție, în calitate de reclamant privilegiat [12]. Cu titlu de contraargument, s-ar putea invoca faptul că decizia atacată nu este un „act care vizează" Parlamentul European, în sensul jurisprudenței. Parlamentul European nu este *vizat* direct de un act în aceeași măsură ca, de exemplu, o întreprindere privată. În mod corespunzător, pentru o întreprindere este mult mai ușor să constate că a fost adoptată o măsură care se referă la întreprinderea respectivă, fapt care necesită solicitarea textului acestei măsuri. Situația Parlamentului European, în calitate de reclamant privilegiat, nu poate fi comparată cu aceasta, întrucât sunt adoptate numeroase decizii care ar justifica o potențială acțiune

11 — A se vedea Hotărârea Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie/Comisia (citată la nota de subsol 9, punctul 22), Hotărârea din 6 iulie 1988, Dillinger Hüttenwerke/Comisia (236/86, Rec., p. 3761, punctul 14), și Hotărârea din 14 mai 1998, Windpark Groothusen/Comisia (C-48/96 P, Rec., p. I-2873, punctul 20).

12 — În Hotărârea din 19 februarie 1998, Comisia/Consiliul (C-309/95, Rec., p. I-655, punctul 18), termenul în care trebuie introdusă o cerere este menționat și cu privire la o procedură în care sunt implicate instituții, însă fără a se efectua o verificare concretă.

în anulare din partea Parlamentului European. În cazul în care cunoașterea existenței unei măsuri care ar putea necesita contestarea justifică obligația Parlamentului European de a solicita textul măsurii, această obligație impune cerințe semnificative cu privire la organizarea activității parlamentare. Existența unui termen în care trebuie introdusă o cerere poate reprezenta astfel un obstacol suplimentar în exercitarea efectivă de către Parlamentul European a dreptului de introducere a acțiunii.

50. Între aceste două interese contradictorii – necesitatea existenței securității juridice, pe de-o parte, și dreptul efectiv de introducere a acțiunii, pe de altă parte – se poate obține un echilibru impunând Parlamentului European, în calitate de reclamant, existența unui nivel înalt de cunoaștere a unui act care trebuie îndeplinit pentru a declanșa începerea termenului în care trebuie introdusă cererea. În plus, pentru a stabili caracterul rezonabil al termenului, pot fi avute în vedere, dacă este cazul, particularitățile specifice ale unui reclamant având calitate de instituție.

49. Cu privire la necesitatea unui termen de introducere a acțiunii – și a obligației corespunzătoare a unui reclamant de a solicita textul unei măsuri într-un termen rezonabil – se menționează, pe de altă parte, interesul juridic superior care ar justifica o asemenea măsură, și anume securitatea juridică [13]. Și prezenta cauză ilustrează în mod clar că introducerea în termen a acțiunii prezintă o importanță deosebită din punctul de vedere al securității juridice. În prezenta cauză, prin decizia atacată, Comunitatea și-a asumat obligații față de o organizație internațională în calitate de manager de proiect și, în mod evident, a efectuat deja plăți în termen.

51. În prezenta cauză, în mod incontestabil, Parlamentul European a avut cunoștință din data de 14 martie 2005 de răspunsul comisarului competent la întrebarea scrisă adresată de un deputat cu privire la decizia atacată. Prin acest răspuns, Comisia clarifică faptul că decizia atacată a fost adoptată la 21 decembrie 2004 și explică temeiul juridic și principalele obiective ale acesteia. Chiar și în cazul aplicării unui criteriu mai strict cu privire la gradul de cunoaștere a existenței unei decizii atacate, în consecință, trebuie să se considere că, de la această dată, Parlamentul European a avut cunoștință de aspectele hotărâtoare ale deciziei care urma să fie atacată, acesta având astfel obligația de a solicita textul deciziei într-un termen rezonabil.

13 — A se vedea Hotărârea din 12 octombrie 1978, Comisia/Belgia (156/77, Rec., p. 1881, punctele 21 și 24). În plus, reglementările comunitare cu privire la termenele procedurale sunt destinate prevenirii oricărei forme de discriminare sau de tratament arbitrar în cadrul administrării justiției; a se vedea în special Hotărârea din 26 noiembrie 1985, Cockerill-Sambre/Comisia (42/85, Rec., p. 3749, punctul 10), și Ordonanța din 7 mai 1998, Irlanda/Comisia (C-239/97, Rec., p. I-2655, punctul 7).

52. Parlamentul European a solicitat textul deciziei atacate doar la 25 mai 2005, adică la mai mult de două luni de la data la care a luat cunoștință de existența deciziei atacate.

53. Chiar dacă se ține cont de situația specială a unui reclamant având calitatea de instituție comunitară, un termen mai lung de două luni nu ar putea fi considerat rezonabil [14]. Într-adevăr, termenul în care trebuie formulată o cerere nu poate fi în niciun caz mai lung decât termenul de introducere a acțiunii, care este de asemenea de două luni și pentru reclamanții având calitatea de instituții.

54. Astfel, Parlamentul European nu a introdus acțiunea în termen. Din acest motiv, acțiunea este inadmisibilă.

B — *Cu privire la fondul acțiunii*

55. În cazul unei aprecieri diferite de către Curte a admisibilității acțiunii, în subsidiar, se impune examinarea în cele ce urmează a fondului acțiunii.

56. În susținerea acțiunii sale, Parlamentul European invocă un singur motiv. Parlamentul European invocă depășirea competențelor de executare acordate Comisiei prin Regulamentul nr. 443/92. Decizia atacată are ca obiect lupta împotriva terorismului și a criminalității internaționale. Deoarece aceste obiective nu sunt menționate explicit în Regulamentul nr. 443/92, decizia atacată nu ar fi putut fi adoptată pe baza acestui temei juridic.

57. Pe de altă parte, Comisia susține că lipsa unei mențiuni exprese în Regulamentul nr. 443/92 referitoare la măsurile privind lupta împotriva terorismului nu ar constitui un obstacol pentru adoptarea măsurii atacate în temeiul acestei prevederi.

58. Conform jurisprudenței Curții, o măsură de executare adoptată fără consultarea Parlamentului European trebuie să respecte prevederile actului de bază adoptat în urma consultării Parlamentului European [15]. În continuare, trebuie să se examineze dacă decizia atacată putea fi adoptată în mod valabil în temeiul Regulamentului nr. 443/92. În decizia atacată, se menționează că aceasta se întemeiază „în special pe articolele 7 și 8” din regulament. Cu toate acestea, în procedura în fața Curții, Comisia a invocat și articolul 5 alineatul (7) și articolul 6 din regulament.

14 — A se vedea Ordonanța din 5 martie 1993, Ferriere Acciaierie Sarde/Comisia (C-102/92, Rec., p. I-801, punctul 19).

15 — A se vedea Hotărârea din 18 iunie 1996, Parlamentul European/Consiliul (C-303/94, Rec., p. I-2943, punctul 23).

1. Articolul 6 din Regulamentul nr. 443/92

59. Articolele 4-6 se referă la asistența financiară și tehnică. În sensul articolului 6, asistența financiară și tehnică se extinde la țări ALA în curs de dezvoltare relativ mai avansate, în special în domeniile enumerate la acest articol. Cea de a cincea liniuță a articolului 6 menționează unul dintre aceste domenii: „consolidarea instituțiilor, în special a autorităților publice".

60. Proiectul aprobat prin decizia atacată are drept obiect verificarea și evaluarea metodelor și a practicilor naționale existente de gestionare a frontierelor, crearea unei rețele informatice pentru schimbul eficient de date specifice serviciilor de informații, reducerea circulației documentelor de identitate false și instruirea personalului responsabil de gestionarea frontierelor.

61. În sens larg, noțiunea „administrație publică" include orice autoritate care realizează atribuții de stat. În sens larg, gestionarea frontierelor și autoritățile responsabile de gestionarea frontierelor sunt de asemenea considerate „instituții", respectiv „administrație publică", iar măsurile vizate de proiect reprezintă astfel asistență pentru consolidarea instituțională, respectiv pentru consolidarea administrației publice.

62. Pornind exclusiv de la cuprinsul articolului 6, nu se constată, pentru început, nicio limitare cu privire la natura administrației publice care poate beneficia de asistență financiară și tehnică în sensul regulamentului. Conform acestei accepțiuni, articolul 6 ar include, de exemplu, și măsuri pentru consolidarea administrației militare, iar astfel domeniul de aplicare al articolului 6 ar fi aproape nelimitat. În consecință, se pune întrebarea dacă această accepțiune largă a articolului 6 este conformă cu *ratio legis* a Regulamentului nr. 443/92.

63. Nu aceasta este situația în cauză, întrucât, deși textul articolului 6 nu impune *a priori* o restricție, o asemenea limitare rezultă din Regulamentul nr. 443/92. Și în cadrul articolului 6, asistența acordată administrației trebuie să corespundă accepțiunii de asistență pentru dezvoltare pe care se întemeiază Regulamentul nr. 443/92. Asistența acordată administrației publice nu poate reprezenta un obiectiv în sine, ci trebuie să urmărească în mod direct un obiectiv de dezvoltare prevăzut de Regulamentul nr. 443/92. În consecință, articolul 6 se referă numai la acea asistență a administrației publice care urmărește în principal obiectivele de dezvoltare prevăzute de regulament. De exemplu, măsurile privind asistența acordată administrației responsabile pentru organizarea alegerilor ar corespunde,

obiectivului de dezvoltare a democratizării [16] prevăzut de regulament, iar asistența acordată administrației agricole ar reflecta scopul de garantare a siguranței alimentelor [17] menționat de regulament.

64. În consecință, în cele ce urmează trebuie să se examineze dacă obiectivul urmărit prin decizia atacată face parte dintre obiectivele de dezvoltare menționate de Regulamentul nr. 443/92.

65. Cu titlu de obiectiv pe termen scurt („purpose"), decizia atacată prevede sprijinul acordat guvernului filipinez în vederea îmbunătățirii securității și a gestionării frontierelor. Cu titlu de obiectiv general („overall objective"), se menționează susținerea acordată guvernului filipinez în transpunerea Rezoluției 1373 (2001) a Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite [denumită în continuare „Rezoluția ONU 1373 (2001)"] privind lupta împotriva terorismului și a criminalității internaționale.

66. Decizia atacată și prezentarea proiectului nu oferă argumente justificate care să susțină o legătură între problema specifică a terorismului internațional și a criminalității internaționale, pe de o parte, și stadiul de dezvoltare din Republica Filipine, pe de altă parte.

16 — A se vedea articolul 5 al șaptelea paragraf din Regulamentul nr. 443/92.

17 — A se vedea articolul 5 primul paragraf din Regulamentul nr. 443/92.

67. Cu toate acestea, prezentarea proiectului face referire într-un pasaj la amenințările teroriste la care este expus guvernul filipinez, în special după ultimele alegeri, iar în alt pasaj menționează provincia Mindanao, care este marcată de instabilitate. Astfel, decizia atacată lasă să se înțeleagă că are ca scop și îmbunătățirea stabilității și a securității interne în Republica Filipine.

68. Din acest motiv, în cele ce urmează se va examina dacă articolul 6 din regulament are ca obiect și măsuri destinate în principal îmbunătățirii securității și a stabilității interne.

69. Argumentul Comisiei conform căruia stabilitatea și securitatea reprezintă condiții fundamentale pentru orice dezvoltare poate fi susținut. Și din opinia Parlamentului European exprimată în cursul procedurii orale rezultă că acesta nu neagă, în principiu, legătura între stabilitate și dezvoltare.

70. Regulamentul nr. 443/92 nu cuprinde însă referiri la stabilitate și la securitate. Al șaptelea considerent al Regulamentului nr. 443/92 prevede că scopul regulamentului nu este doar să confirme domeniile de acțiune tradiționale ale asistenței pentru dezvoltare,

ci și să identifice noi priorități. Stabilitatea și securitatea nu sunt însă menționate printre domeniile de acțiune enumerate.

71. Fără îndoială, enumerarea noilor priorități în cadrul regulamentului nu are caracter limitativ. Cu toate acestea, în lipsa unor argumente suplimentare în textul regulamentului, din faptul că enumerarea nu are caracter limitativ nu se poate concluziona sub nicio formă că domeniul de aplicare al regulamentului ar include orice nou domeniu de acțiune posibil. Pentru a ajunge la o astfel de concluzie ar trebui să se regăsească un argument și în textul regulamentului.

72. Însă în textul regulamentului nu există un astfel de argument. La rândul său, Comisia menționează în procedura în fața Curții că noțiunea de asistență pentru dezvoltare s-a modificat numai în ultimii ani în sensul de a include măsuri pentru îmbunătățirea securității și a stabilității cu scopul de a garanta condiția fundamentală a dezvoltării. În acest context, Comisia se referă la diferite documente, de exemplu la o Comunicare a Comisiei din anul 2003 [18] și la Declarația Mileniului a Națiunilor Unite din anul 2000 [19]. Comisia însăși admite că Regulamentul nr. 443/92 nu se întemeiază pe această accepțiune extinsă a noțiunii de asistență pentru dezvoltare.

73. Astfel, nu există argumente care să susțină faptul că noțiunea originară de asistență pentru dezvoltare pe care se întemeiază Regulamentul nr. 443/92 și care face obiectul acestuia ar include și măsuri privind lupta împotriva terorismului și promovarea stabilității și a securității interne.

74. Argumentul Regatului Spaniei conform căruia Comisia dispune de o competență de apreciere extinsă în aplicarea Regulamentului nr. 443/92 poate fi acceptat. Acest argument se poate referi însă numai la natura măsurilor de asistență, ceea ce înseamnă locația, numărul de proiecte și proiectele concrete realizate.

75. Această competență de apreciere nu este suficient de largă încât Comisia, în cadrul aplicării regulamentului, să dispună de posibilitatea de a dezvolta noțiunea de asistență pentru dezvoltare și de a o extinde la noi

18 — Comunicarea „Guvernare și dezvoltare” [COM(2003) 615 final].

19 — Declarația Mileniului A/RES/55/2, disponibilă la adresa de internet http://www.un.org/millennium/declaration/ares552e.pdf

domenii de activitate pentru a ține cont astfel de cea mai recentă evoluție a noțiunii de asistență pentru dezvoltare.

76. Competența de executare a Comisiei conferită de Regulamentul nr. 443/92 nu poate fi interpretată în sensul că include competența de a extinde noțiunea de asistență pentru dezvoltare.

77. Este adevărat că, în jurisprudență, Curtea oferă o interpretare extinsă pentru noțiunea „executare” [20]. Curtea a concluzionat însă că „elementele esențiale” trebuie reglementate în actul de bază [21]. Din categoria „elementelor esențiale” fac parte prevederile care urmăresc transpunerea în practică a principalelor orientări ale politicii comunitare [22].

78. Extinderea domeniului de aplicare al regulamentului la o nouă direcție de acțiune în materie de asistență pentru dezvoltare, reprezentată de „securitate și stabilitate”, trebuie considerată, datorită implicațiilor ample rezultate, o componentă a „elementelor esențiale ale obiectului de reglementare”, și nu doar a domeniului de „executare”.

79. În speță, este vorba despre o problemă privind principalele orientări ale politicii de asistență pentru dezvoltare, care nu poate fi delegată Comisiei. O astfel de extindere a noțiunii de asistență pentru dezvoltare ar fi putut fi realizată doar printr-o modificare a regulamentului de bază în cadrul procesului legislativ prevăzut de tratat, caracterizat, în comparație cu procedura comitologiei, printr-o mai mare transparență și printr-o legitimitate democratică mai extinsă.

80. Includerea unor noi domenii de acțiune în asistența pentru dezvoltare poate fi efectuată exclusiv prin actul de bază, în consecință, Regulamentul nr. 443/92 va fi interpretat în sensul că nu acordă Comisiei, în cadrul executării sale, competența de a include o nouă direcție de acțiune în domeniul de aplicare al regulamentului.

81. În acest context, trebuie să se amintească și faptul că, încă din anul 2002, Comisia a prezentat Parlamentului European un proiect de modificare a Regulamentului nr. 443/92 în cadrul căruia lupta împotriva

20 — A se vedea Hotărârea din 19 noiembrie 1998, Portugalia/Comisia (C-159/96, Rec., p. I-7379, punctul 40), Hotărârea din 30 octombrie 1975, Rey Soda (23/75, Rec., p. 1279, punctul 10), Hotărârea din 29 iunie 1989, Vreugdenhil (22/88, Rec., p. 2049, punctul 16), și Hotărârea din 17 octombrie 1995, Țările de Jos/Comisia (C-478/93, Rec., p. I-3081, punctul 30).

21 — A se vedea Hotărârea din 27 octombrie 1992, Germania/Comisia (C-240/90, Rec., p. I-5383, punctul 36), Hotărârea din 13 octombrie 1992, Portugalia și Spania/Consiliul (C-63/90 și C-67/90, Rec., p. I-5073, punctul 14), Hotărârea din 16 iunie 1987, Romkes (46/86, Rec., p. 2671, punctul 16), și Hotărârea din 17 decembrie 1970, Köster (25/70, Rec., p. 1161, punctul 6). A se vedea în acest sens și concluziile prezentate de noi la 8 septembrie 2005 în cauza Regatul Unit/Consiliul (C-66/04, Rec., p. I-10553, punctul 50 și următoarele).

22 — Hotărârea Germania/Comisia (citată la nota de subsol 21, punctul 37).

terorismului era menționată explicit ca domeniu de acțiune al asistenței pentru dezvoltare [23]. Totuși, această procedură legislativă a eșuat. Abia prin Regulamentul (CE) nr. 1717/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 noiembrie 2006 de instituire a unui instrument de stabilitate [24] a intrat în vigoare un act de bază care prevede măsuri privind îmbunătățirea stabilității și a securității și lupta împotriva terorismului în cadrul asistenței pentru dezvoltare.

82. Nici faptul că Regulamentul nr. 443/92 a fost adoptat în temeiul articolului 235 din Tratatul CE (devenit articolul 308 CE) nu justifică o concluzie diferită. Comisia apreciază că se impune o interpretare extensivă a regulamentului. Acesta nu este însă un argument convingător. Faptul că un regulament a fost adoptat în temeiul competenței suplimentare reglementate la articolul 308 CE nu justifică necesitatea interpretării extensive a acestuia în sensul că reprezintă o bază juridică pe care se întemeiază competența de a adopta măsuri de punere în aplicare care poate fi extinsă oricând.

83. În concluzie, se reține că decizia atacată nu se întemeiază pe articolul 6. Obiectul proiectului aprobat prin decizia atacată se încadrează, la prima vedere, în noțiunea extinsă „consolidare a administrației publice”; însă, prin lupta împotriva terorismului, urmărește un obiectiv care nu corespunde conceptului de asistență pentru dezvoltare, aflat la baza Regulamentului nr. 443/92.

84. Contrar opiniei Comisiei, interpretarea menționată a regulamentului nu justifică ideea că numeroase proiecte de asistență pentru dezvoltare realizate de Comunitate în domeniul securității – de exemplu, măsurile pentru eliminarea minelor terestre – nu ar avea un temei corespunzător în Regulamentul nr. 443/92. Exemplul proiectelor de eliminare a minelor demonstrează în mod clar că măsurile de securitate, în situația în care sunt destinate direct realizării unui obiectiv menționat expres de regulament, incluzând dezvoltarea sectorului rural, îmbunătățirea nivelului de siguranță al alimentelor, protecția copiilor conform articolului 5 primul și al nouălea paragraf, pot fi justificate în mod corespunzător în temeiul regulamentului.

85. În acest context, este necesar de asemenea să se precizeze că, prin intermediul acestor explicații, nu se realizează o interpretare a noțiunii de asistență pentru dezvoltare în sensul articolului 177 și al următoarelor CE.

86. În mod special, spre deosebire de executarea unui regulament, în cadrul interpretării tratatului se poate ține cont de evoluția noțiunii de asistență pentru dezvoltare.

23 — COM(2002) 340 final din 2 iulie 2002.

24 — JO L 327, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 50, p. 215.

Conform articolului 177 alineatul (3) CE, trebuie avute în vedere și obiectivele noi și extinse ale asistenței pentru dezvoltare stabilite în cadrul Organizației Națiunilor Unite, precum și al altor organizații internaționale. În consecință, contextul internațional poate influența definiția competențelor Comunității, nu însă și repartizarea competenței organice la nivelul intern al Comunității, fără adoptarea unor măsuri în acest sens.

87. În consecință, în cadrul tratatului, măsurile având ca obiect securitatea și stabilitatea internă se pot întemeia de asemenea pe competența în domeniul asistenței pentru dezvoltare, în măsura în care, în sensul Hotărârii Portugalia/Comisia [25], obiectivul principal al acestor măsuri este reprezentat de dezvoltarea economică și socială a țărilor în curs de dezvoltare și de combaterea sărăciei. În măsura în care securitatea și stabilitatea internă a unei țări reprezintă condiția fundamentală pentru continuarea procesului de dezvoltare, sunt avute în vedere și măsuri pentru garantarea securității, cu rol de măsuri de asistență pentru dezvoltare în sensul articolului 177 CE.

2. Articolul 5 al șaptelea paragraf din Regulamentul nr. 443/92

88. Decizia atacată nu poate fi întemeiată nici pe articolul 5 al șaptelea paragraf din Regulamentul nr. 443/92, potrivit căruia asistența financiară și tehnică ar trebui „prin urmare, să fie alocată, *inter alia,* pentru proiecte specifice destinate democratizării, bunei guvernări și drepturilor omului".

89. În sensul articolului 5 al șaptelea paragraf, condițiile aplicabile pentru consolidarea autorităților rezultă chiar din text, deoarece, prin introducerea sintagmei „prin urmare", al șaptelea paragraf face referire la cele două paragrafe precedente care se referă la dimensiunea umană și culturală a dezvoltării. Asistența acordată administrației în sensul articolului 5 al șaptelea paragraf trebuie astfel să se afle într-un context al dezvoltării umane și culturale.

90. Acest aspect este subliniat și de contextul în care în al șaptelea paragraf este menționată asistența în favoarea administrației. În plus față de acest obiectiv, sunt menționate proiecte care se referă la democratizare și la drepturile omului. Este important în acest sens faptul că nu se vorbește doar despre o guvernare eficientă, ci și bună. Asistența în favoarea administrației în sensul articolului 5 este privită astfel în contextul drepturilor omului, al democrației și al statului de drept.

25 — Hotărârea din 3 decembrie 1996, Portugalia/Consiliul (C-268/94, Rec., p. I-6177, punctul 2 din sumar și punctul 39 din hotărâre).

91. Nu orice formă de asistență în favoarea administrației poate fi justificată astfel în temeiul articolului 5 al șaptelea paragraf, ci numai asistența care urmărește în principal obiectivele și valorile menționate, reprezentate, în esență, de dezvoltarea culturală și umană, de democrație și de drepturile omului.

92. Decizia atacată are ca obiect lupta împotriva terorismului și a criminalității internaționale.

93. Terorismul și criminalitatea internațională pot prezenta la rândul lor implicații asupra proceselor de democratizare și a drepturilor omului, astfel încât măsurile de luptă împotriva acestor fenomene contribuie indirect și la democratizare și la dezvoltarea umană. În cazul în care s-ar considera că astfel de legături indirecte sunt suficiente pentru a califica o măsură drept măsură de asistență în favoarea administrației în sensul articolului 5 al șaptelea paragraf din regulament, ar fi foarte dificilă limitarea domeniului de aplicare al acestei reglementări. În special, nu ar fi justificată o diferențiere realizată în cadrul regulamentului între asistența financiară și tehnică, pe de o parte, și cooperarea economică, pe de altă parte, deoarece și măsurile economice destinate exclusiv asigurării bunăstării au implicații asupra promovării procesului de democratizare și a evoluției drepturilor omului, fiind chiar incluse în noțiunea de asistență în favoarea administrației în cazul unei interpretări extensive a acestei noțiuni.

94. Decizia atacată nu prezintă legătura strânsă cu promovarea dezvoltării culturale și umane impusă în cadrul articolului 5 al șaptelea paragraf din regulament, astfel încât decizia nu poate fi justificată nici în temeiul acestei prevederi. În măsura în care prezentarea proiectului în speță include formal, ca subiect interdisciplinar („crosscutting issue") al proiectului, și drepturile omului și, ca o consecință posibilă a unei mai bune gestionări a frontierei, menționează și limitarea traficului de persoane, indicarea unui efect secundar de natură exclusiv ipotetică nu modifică necesitatea de a evalua măsura în funcție de conținutul său principal care, în speță – astfel cum s-a argumentat –, nu este inclus în articolul 5 alineatul al șaptelea paragraf și în articolele 7 și 8 din Regulamentul nr. 443/92.

3. Articolele 7 și 8 din Regulamentul nr. 443/92

95. În cele ce urmează, trebuie să se examineze dacă decizia atacată putea fi adoptată valid în temeiul articolelor 7 și 8 din Regulamentul nr. 443/92.

96. Articolele 7 și 8 din regulament au ca obiect *cooperarea economică* a Comunității cu țările ALA în curs de dezvoltare. În temeiul articolului 7 alineatul (1), cooperarea economică, concepută să servească intereselor reciproce ale Comunității și ale țărilor partenere, trebuie să contribuie la dezvoltarea țărilor ALA în curs de dezvoltare, oferindu-le sprijin pentru consolidarea capacității lor instituționale, astfel încât să se creeze un mediu mai favorabil investițiilor și dezvoltării. Articolul 8 punctul 2 prevede „îmbunătățirea structurii instituționale [...] pentru a face climatul economic, legislativ, administrativ și social mai favorabil dezvoltării" drept unul dintre cele trei domenii care fac obiectul cooperării economice.

97. Astfel cum s-a precizat deja, prin intermediul unei interpretări extensive a noțiunii, măsurile adoptate în cadrul articolelor 7 și 8 și aprobate prin decizia atacată pot fi considerate asistență pentru consolidarea capacității instituționale sau pentru îmbunătățirea structurii instituționale.

98. Articolele 7 și 8 reglementează de asemenea măsuri pentru dezvoltarea structurii instituționale, nu însă ca scop în sine. Instituțiile vor fi dezvoltate astfel încât să se „creeze unui mediu mai favorabil investițiilor și dezvoltării", respectiv pentru „a face climatul economic, legislativ, administrativ și social mai favorabil dezvoltării" în țările ALA în curs de dezvoltare. Nu orice formă de asistență pentru dezvoltarea structurii instituționale, ci numai cea care urmărește în principal dezvoltarea economică și a investițiilor poate fi justificată în temeiul articolelor 7 și 8 din regulament. Este necesară o legătură mai strânsă și mai specifică între măsura luată și dezvoltarea economică. Astfel de măsuri care produc numai un efect indirect asupra dezvoltării economice – de exemplu, prin garantarea unui climat stabil de siguranță – nu respectă această cerință.

99. Cerința existenței unei astfel de legături se datorează pe de o parte faptului că articolele 7 și 8 din regulament se regăsesc în secțiunea „Cooperare economică", iar interpretarea obișnuită a noțiunii „cooperare economică" nu subsumează toate domeniile de cooperare, deoarece, în cele din urmă, produce efecte și asupra raporturilor economice și a situației economice a părților.

100. Examinarea consecințelor ipotetice ale unei interpretări extensive a noțiunii arată că măsurile pentru crearea unui mediu mai favorabil investițiilor și dezvoltării în sensul articolelor 7 și 8 din regulament nu trebuie în niciun caz să fie orice măsuri posibile cu efecte asupra investițiilor și a dezvoltării. O astfel de interpretare extensivă a noțiunii ar echivala cu o *competență generală* conferită

Comisiei de către legiuitor de a include în categoria generală „cooperare pentru dezvoltare" orice proiecte realizate de stat în țările în curs de dezvoltare. În definitiv, orice măsură adoptată de stat reprezintă un element pentru mediul investițiilor și de dezvoltare, având în vedere că produce – la un nivel și o intensitate variabilă – cel puțin efecte indirecte asupra economiei.

101. Această legătură importantă și directă între decizia atacată și mediul de investiții și de dezvoltare impusă prin articolele 7 și 8 din Regulamentul nr. 443/92 nu este menționată nici în considerentele deciziei și nici în prezentarea proiectului. Nu se face o referire întemeiată la situația economică și investițională din Republica Filipine. De asemenea, prezentarea proiectului se referă aproape exclusiv la terorism și la securitate.

102. Din decizia atacată nu rezultă care sunt problemele existente pentru situația investițională și economică din Republica Filipine și măsura în care ameliorarea gestionării frontierelor ar conduce la îmbunătățiri în acest domeniu. În consecință, nu rezultă efectele directe ale proiectului aprobat asupra situației investiționale și economice. Nu se poate afirma că susținerea gestionării frontierelor nu ar putea produce și efecte directe asupra situației economice: de exemplu, nu s-ar putea nega un efect economic benefic al măsurilor pentru îmbunătățirea procedurilor vamale aplicate pentru mărfuri. Din decizia atacată nu rezultă însă că aceasta este destinată în principal dezvoltării economice și a investițiilor.

103. Cu toate acestea, conform argumentelor prezentate, numai efectele indirecte asupra situației investiționale și economice în sensul prevederilor din articolele 7 și 8 sunt insuficiente.

104. În măsura în care în prezentarea proiectului se arată, cu privire la cetățenii filipinezi care lucrează în străinătate, că, în speță, „caracterul durabil al turismului internațional" („sustainability of international travel") ar prezenta o importanță decisivă pentru economia națională și pentru stabilitatea generală a Republicii Filipine, există posibilitatea apariției unor interacțiuni între eficiența gestionării frontierelor și prevenirea imigrării ilegale și pericolele privind securitatea asociate acestui fenomen. Cu toate acestea, în speță nu s-a argumentat și nu s-a indicat în niciun fel măsura în care controalele moderne ale pașapoartelor și ale frontierei ar influența direct situația economică a lucrătorilor imigranți sau economia filipineză în ansamblu. În acest context, importanța decisivă a stabilității Republicii Filipine este pe primul plan.

105. Din această perspectivă, proiectul referitor la frontiere ar putea produce efecte asupra mediului investițional și de dezvoltare, deoarece măsurile care susțin stabilitatea internă și securitatea pot reprezenta unul dintre numeroșii factori care contribuie la prosperitatea economică.

106. Cu toate acestea, o măsură având ca scop îmbunătățirea securității și a stabilității interne și externe nu prezintă o legătură strânsă și directă cu dezvoltarea economică, ci se referă, în mod general, la condiția de bază privind viața socială, politică și economică. Mediul investițional și de dezvoltare nu ocupă un loc central în cadrul unor astfel de măsuri.

107. Situația este aceeași și cu privire la legătura dintre securitatea internă și turism la care Comisia a făcut referire în procedura în fața Curții. Comisia susține în mod întemeiat că măsura atacată poate contribui la întărirea securității, reprezentând astfel o condiție fundamentală pentru economie și pentru dezvoltare în general, precum și pentru turism în particular. Totuși, legătura indirectă și efectul secundar nu justifică o calificare a deciziei atacate ca măsură pentru promovarea investițiilor și a economiei în sensul articolelor 7 și 8 din regulament.

108. În consecință, decizia atacată nu prezintă o astfel de legătură strânsă și directă necesară cu dezvoltarea economică, astfel încât nu este justificată în temeiul articolelor 7 și 8.

4. Competențe în materie bugetară

109. În sfârșit, se menționează că Parlamentul European a prezentat în memoriul în replică argumente care nu se referă doar la depășirea competențelor de executare de către Comisie, ci și la încălcarea competențelor în materie bugetară.

110. Conform articolului 42 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, acest argument este formulat tardiv. Este vorba despre motive noi invocate doar în memoriul în replică. În cererea sa introductivă, Parlamentul European a invocat doar un singur motiv și a susținut numai faptul că măsurile de punere în aplicare constituiau o încălcare a Regulamentului nr. 443/92.

C — *Rezumat*

111. În rezumat, este de reținut faptul că acțiunea este inadmisibilă ca urmare a nerespectării termenului de introducere a acțiunii. În situația în care Curtea ar urma să examineze fondul cauzei, decizia atacată ar trebui să fie anulată.

VI — Limitarea efectelor hotărârii

112. În cazul în care Curtea ar considera acțiunea admisibilă, se va decide cu privire la necesitatea limitării efectelor hotărârii. Comisia nu a solicitat menținerea efectelor deciziei anulate în cazul admiterii acțiunii.

113. Cu toate acestea, Curtea poate exercita chiar din oficiu competența care i-a fost conferită prin articolul 231 al doilea paragraf CE, în sensul menținerii efectelor deciziei. Anularea deciziei are loc la o dată la care au fost efectuate deja plăți cu privire la proiectul aprobat prin decizia atacată și la care au fost asumate obligații în special față de Organizația Internațională pentru Migrație, responsabilă de executarea acestui proiect.

114. Astfel, motive importante privind securitatea juridică, comparabile cu cele aplicabile în cazul anulării anumitor regulamente, ar justifica exercitarea de către Curte a competenței acordate prin articolul 231 al doilea paragraf CE în situația anulării unui regulament, cu indicarea efectelor deciziei atacate care sunt menținute [26].

115. Având în vedere împrejurările specifice ale speței, trebuie să se decidă că anularea nu va afecta validitatea plăților efectuate și a obligațiilor asumate în temeiul deciziei atacate [27].

VII — Cu privire la cheltuielile de judecată

116. În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât acțiunea trebuie respinsă ca inadmisibilă, Parlamentul European trebuie obligat să suporte cheltuielile de judecată. Potrivit articolului 69 alineatul (4) din Regulamentul de procedură, Regatul Spaniei suportă propriile cheltuielile de judecată rezultate ca urmare a calității de intervenient.

26 — A se vedea Hotărârea din 12 mai 1998, Regatul Unit/Comisia (C-106/96, Rec., p. I-2729, punctul 39 și următoarele).

27 — A se vedea Hotărârea Regatul Unit/Comisia (citată la nota de subsol 26, punctul 42).

VIII — Concluzie

117. În temeiul considerațiilor de mai sus, propunem Curții să dispună după cum urmează:

1. Respinge acțiunea.

2. Parlamentul European suportă cheltuielile de judecată, cu excepția cheltuielilor de judecată ale Regatului Spaniei, care vor fi suportate de acesta.